OCEANUL ORBILOR[1]

— “The Ocean of the Blind” —

de James L. Cambias

Traducerea: Gabriel Stoian

[1] Originally published in „*The Magazine of Fantasy & Science Fiction*”, April 2004. În româneşte povestirea a fost publicată în *Antologiile GARDNER DOZOIS - The Year’s Best Science Fiction Vol. 4,* Nemira Aug. 2008.

În următoarea povestire avem o analiză pătrunzătoare care ne demonstrează cum presupunerile culturale ţi se pot întoarce împotrivă.

JAMES L. CAMBIAS a fost finalist al Premiului *James Tiptree Jr*. *Memorial*, ediţia 2001, cu povestirea *A Diagram of Rapture*; a fost de asemenea finalist al Premiului *John W*. *Campbell* din 2001 la secţiunea Cel mai bun scriitor debutant. A publicat frecvent în *The Magazine of Fantasy* & *Science Fiction* şi a vândut lucrări celor de la *Crossroads*: *Tales of Southern Literary Fantastic* şi altor publicaţii. Născut în New Orleans, el locuieşte în prezent în Deerfield, Massachusetts, împreună cu soţia şi copiii.

Spre sfârşitul celei de-a doua luni petrecute la Staţia Hitode, Rob Freeman inventase deja optzeci şi cinci de feluri în care l-ar fi putut ucide pe Henri Kerlerec. Asta îl făcea să ocupe locul al treilea în clasamentul staţiei - Josef Palashnik ocupa primul loc, cu o sută patruzeci şi trei de metode, urmat de Nadia Kyle, cu nouăzeci şi şapte. În general, numărul şi sălbăticia metodelor sugerate îşi găseau explicaţia în numărul de ore pe care fiecare dintre concurenţi îl petrecuse alături de Henri.

Josef, în calitate de pilot de submarin, trebuia să trăiască foarte aproape de Henri mai bine de treizeci de ore săptămânal, astfel că lista lui se concentra asupra unor metode rapide şi brutale, adecvate unui spaţiu restrâns şi închis. Nadia împărţea acelaşi laborator cu Henri - ceea ce, practic, însemna că ea trebuia să efectueze disecţiile în bucătărie, ori pe podeaua din propriul dormitor -, iar tehnicile ei cuprindeau otrăvuri aproape necunoscute şi capcane foarte subtile.

Specialitatea lui Rob erau fotografia subacvatică şi funcţionarea aparaturii dirijate de la distanţă. Pe parcursul instruirii, fusese făcut să creadă că va filma forme exotice de viaţă de pe Ilmatar, explorând mediul unic al acelei lumi îngheţate şi îndepărtate, ajutând echipa de oameni de ştiinţă să înţeleagă biologia şi ecologia lumii extraterestre. La o săptămână după sosire, s-a trezit oarecum blocat în rol de cameraman personal al lui Henri Kerlerec, dar şi de om bun la toate, plus de public incapabil să scape din sala de spectacol. Lista lui de metode de ucidere începea cu „strangularea lui HK folosind colierul acela ridicol” şi continua cu secţionarea furtunului de alimentare cu aer de la costumul de scufundare al lui Henri, blocarea lui într-un canal de încălzire, abandonarea în mijlocul oceanului fără busolă inerţială şi oferirea ca hrană pentru un exemplar de *Aenocampus*. Unii dintre ceilalţi oameni de la staţie, care citiseră în mod curent gazeta de perete secretă, intitulată

„Moarte lui HK”, protestaseră, susţinând că ultima metodă dovedea prea multă cruzime faţă de *Aenocampus*.

Rob aflase prima oară despre ideea de a-l ucide pe Henri când participase la o petrecere dată de Nadia şi soţul ei, Pierre Adler, în camera lor, imediat după ce vehiculul de aprovizionare ieşise de pe orbită, pornind în călătoria de şase luni spre Pământ. Având patru oaspeţi, abia dacă aveau loc să respire, iar ca să evite suprasolicitarea ventilatoarelor, trebuiseră să stea cu uşa deschisă. Drept băuturi răcoritoare avuseseră pepeni din grădina hidroponică, în care injectaseră vodcă produsă chiar de ei din cartofi. Au băut vodca având aromă de pepene până când au golit fructul, după care l-au tăiat în felii care păstraseră aromă de alcool.

– Am mai inventat o metodă, a spus Nadia, după cea de-a treia felie de pepene. Ţinem o bucăţică de hârtie în apropiere de *Miez* vreme de câteva luni, până devine radioactivă, după care îi scriem pe ea o scrisoare ca din partea unei admiratoare şi i-o strecurăm pe sub uşă. Ar păstra scrisoarea în colecţie şi ar muri din cauza expunerii la radioactivitate.

– Durează prea mult, a obiectat Josef. Chiar dacă ar păstra-o în buzunar, tot ar dura ani până când i-ar veni de hac.

– Da, dar tu te-ai simţi satisfăcut urmărindu-l cum îi cade părul, a precizat Nadia.

– Aş prefera să-l încui într-o cameră din apropierea reactorului, a spus Josef.

– Despre cine discută? a întrebat Rob.

– Despre Henri Kerlerec, i-a şoptit persoana care stătea strivită alături de el, pe pat.

– Iradiaţi-i gelul de păr, a sugerat Pierre. În felul ăsta, ar folosi zi de zi tot mai mult, iar substanţa i s-ar afla aproape de creier.

– Ha-ha! Păi, creierul i-a murit de ani de zile!

– Înlocuiţi-i argonul din aparatul de respirat cu clor, a sugerat cineva pe care Rob nu a reuşit să-l vadă, după care în încăpere s-a făcut linişte.

Henri stătea în pragul uşii. Ca de obicei, rânjea.

– Plănuiţi uciderea cuiva? Sper că e vorba de stimatul nostru director de staţie.

Apoi a aruncat o privire în spate, să fie sigur că doctor Sen nu avea cum să-i audă vorbele.

– M-am gândit la o tehnică infailibilă: îl lovesc în cap cu o bucată mare de şuncă ori cu ceva de genul ăsta, iar când vin poliţiştii, le servesc şunca pentru a distruge proba. Nici măcar nu şi-ar da seama ce fac!

– Asta e o idee furată dintr-o povestire de Roald Dahl, a murmurat Nadia. Iar acolo era vorba de o pulpă congelată de miel.

Henri nu a auzit-o.

– Ai înţeles care e partea cea mai frumoasă? Poliţiştii mănâncă arma cu care s-a comis crima. După ce ajung pe Pământ, poate scriu o povestire poliţistă pe tema asta. În fine, noapte bună tuturor!

Apoi le-a făcut un semn scurt cu mâna şi a plecat spre Habul Trei.

În acea dimineaţă, Rob se străduise să conceapă o soartă deosebit de sadică pentru Henri, însă acesta din urmă l-a trezit la ora 5:00 - cu trei ore mai devreme! - convocându-l în cel mai mare secret în camera de scufundări.

Aceasta ocupa toată suprafaţa Habului Unu. Era o încăpere spaţioasă, de formă circulară, unde costumele de scufundare şi aparatura de respirat stăteau aşezate de-a lungul pereţilor, cu băncile necesare fiecărui scufundător pentru a se îmbrăca şi un bazin în formă de lună, pe unde exploratorii tereştri puteau pătrunde în oceanul întunecat de pe Ilmatar. De obicei, era cea mai rece încăpere din întreaga staţie, care ajungea la multe grade sub zero din cauza temperaturii apei de mare.

Henri era acolo, aşteptând la baza scării de acces. Imediat ce Rob a coborât, a închis bocaportul.

– Acum putem discuta între noi, fără martori. Vreau să-ţi încredinţez o misiune importantă.

– Ce anume?

– În noaptea asta, la ora unu, facem o scufundare. Să nu povesteşti nimănui. Să nu faci nici o menţiune în jurnalul de scufundări.

– Cum asta? De ce la noapte? Şi de ce a trebuit să mă scoli la ora cinci dimineaţa ca să purtăm această discuţie?

– Trebuie să rămână strict secretă.

– Henri, nu mişc nici un deget până nu-mi spui exact ce se petrece. Ajunge cu misterele.

– Vino să vezi.

Henri l-a condus pe Rob la ecluza ce dădea în Habul Trei, a întredeschis-o cât să poată arunca o privire înăuntru, apoi i-a făcut semn să-l urmeze, şi au pornit împreună către porţiunea de laborator pe care o împărţea cu Nadia Kyle. Era o cămăruţă cam de două ori mai spaţioasă decât o cabină de dormit, burduşită cu artefacte locale, discuri nemarcate şi acvarii în care se aflau specimene vii. În mijloc era un recipient mare de plastic cenuşiu, înalt de un stat de om. Era acoperit cu semne chirilice în creion, şi avea o etichetă de expediere UNICA de culoare bleu.

Henri a atins o încuietoare cu buricul degetului mare, şi în cutie s-a deschis o uşă, lăsând la vedere un costum de scufundare foarte masiv. Era în întregime negru, până şi vizorul, avea o înfăţişare zveltă şi nu prezenta nici o cusătură.

– Frumos costum. Dar ce e atât de secret la el?

– Nu e un costum obişnuit, a precizat Henri. Am aranjat în mod special să-mi fie trimis. Nimeni nu mai are aşa ceva. E un costum folosit de marina rusă, şi nu poate fi detectat, fiind utilizat pentru dezactivarea minelor inteligente sau a dispozitivelor sonar. Suprafaţa lui este complet non-ecou.

Rămâne invizibil pentru orice tip de sonar. Până şi înotătoarele scot foarte puţin zgomot.

– Cum funcţionează? l-a întrebat Rob, îmboldit de spiritul lui ingineresc.

Henri a ridicat din umeri.

– Ăsta e un aspect care-ar trebui să-i roadă pe tehnicieni. Pe mine mă interesează doar să funcţioneze. Şi nu se poate altfel - m-a costat şase milioane de euro să-l aduc aici.

– Bravo, acum ai cel mai tare costum de scufundător de pe Ilmatar. De ce-l ţii sub cheie? Sunt convins că biologii ar dori să se apropie de formele de viaţă de aici fără să fie auziţi.

– Puah. După ce realizez ce mi-am propus, pot să studieze creveţi şi viermi cât poftesc. Însă mai întâi o să-l folosesc pentru a-i observa pe ilmatarani de aproape. Închipuie-ţi, Robert! O să pot înota printre casele lor, poate chiar să şi intru în ele! Să ajung atât de aproape cât să-i ating. Nici nu vor băga de seamă că mă aflu acolo!

– Păi, cum rămâne cu regulile privind contactele cu băştinaşii?

Cel mai supărător aspect al proiectului Ilmatar era interzicerea oricărui contact cu fiinţele înzestrate cu raţiune de pe planetă. Comisia Naţiunilor Unite care răspundea de această misiune susţinea cu insistenţă că era nevoie de un studiu mai aprofundat al populaţiei locale. Rob bănuia că se străduia să liniştească într-un fel grupurile de influenţă de pe Pământ, care solicitau închiderea Staţiei Hitode şi retragerea oamenilor de pe Ilmatar.

– Contact? Ce contact? N-ai auzit? Ilmataranii nici nu mă vor vedea! Voi sta printre ei, filmându-i de la mică distanţă, dar în costumul ăsta o să rămân invizibil.

– Doctorul Sen o să facă un scandal monstru când va afla.

– Până să afle, eu voi termina. Ce-ar putea să-mi facă? Să mă trimită acasă? Următoarea navă o să mă ducă înapoi pe Pământ, unde o să fiu primit triumfal.

– Nici agenţiilor spaţiale n-o să le placă.

– Robert, înainte de a pleca de pe Pământ, am făcut unele verificări. Ştii câţi oameni accesează cu regularitate siturile agenţiilor spaţiale sau se abonează să primească ultimele ştiri? Înjur de cincizeci de milioane din întreaga lume. Ştii câţi oameni au urmărit filmul făcut de mine în cursul expediţiei de pe Titan? Nouăzeci şi şase de milioane! Am avut de două ori mai multe vizite, iar asta mă face să fiu de două ori mai important. Toate agenţiile ţin la mine.

Rob a socotit că cifrele erau scoase din burtă de Henri, sub impulsul momentului, aşa cum era cazul cu mai toate cifrele pe care le vehicula, dar era probabil adevărat că Henri Kerlerec, renumit explorator, om de ştiinţă, dar şi curtezan neruşinat al mass-mediei, se bucura de o popularitate mai mare decât restul participanţilor la întregul program interstelar.

Se simţea aspirat de vârtejul puternic stârnit de personalitatea lui Henri şi a făcut o încercare de a lupta împotriva lui.

– Nu am chef să dau de bucluc.

– Nu ai nici un motiv de îngrijorare. Cobori aici cât mai discret pe la doisprezece şi jumătate şi pregăteşti totul. Aduci camerele şi două motoare silenţioase de propulsie. Dar şi unul sau doi roboţi fără pilot. Eu o să îmbrac acest costum şi la ora unu ieşim. Cu ajutorul propulsoarelor, putem ajunge până la Maury 3. Acolo se află o mică aşezare a ilmataranilor.

– Drumul e cam lung ca să ajungem acolo cu propulsoarele. Maury 3 este la aproape şaizeci de kilometri depărtare, dacă nu mă înşel.

– Trei ore dus, trei ore întors, şi probabil că vom sta două ore acolo. Ne întoarcem pe la nouă, cât ceilalţi sunt încă la micul dejun. S-ar putea să nici nu bage de seamă că am fost plecaţi.

– Şi dacă nu se-ntâmplă aşa?

– Atunci o să le spunem că am făcut nişte filmări ale habitatelor din împrejurimi, a spus Henri, şi s-a apucat să încuie cutia costumului de scufundări. Te asigur că nu vor bănui absolut nimic. Şi lasă în seama mea toate explicaţiile. Acum nu vreau să mai aud nici o vorbă! Avem prea multe de făcut. O să dorm în după-amiaza asta, ca să fiu proaspăt pentru scufundarea de la noapte. Şi tu, la fel. Şi să nu sufli o vorbă nimănui!

Coadă-Lată e nervos. Nu reuşeşte să fie atent la vorbitor, şi verifică mereu ruloul pe care are scris textul. Urmează la cuvânt, şi e prima lui prezentare ţinută în faţa Adunării de Savanţi Apă-Amară. Este un fel de interviu, iar el speră ca membrii companiei să considere interesantă lucrarea lui, invitându-l apoi să li se alăture.

Carapace-Netedă 24 Bălegar îşi încheie cuvântarea privind creaturile de la altitudini mari şi răspunde apoi câtorva întrebări adresate de public. Nu sunt întrebări la care se răspunde uşor, iar Coadă-Lată este îngrijorat ca nu cumva să se facă de râs în faţa distinşilor savanţi. După ce termină, Cleşte-Lung 16 Apă-Amară pocneşte din cleşti, cerând să se facă linişte.

– Permiteţi-mi să-i adresez salutări lui Coadă-Lată 38 Pantă-Nisipoasă, care vine de foarte departe ca să ne vorbească despre limbi străvechi. Coadă-Lată?

Acesta este cât pe ce să scape ruloul cu textul, însă reuşeşte să-l prindă la vreme şi se deplasează către capătul încăperii. Este o cameră minunată pentru prelegeri, având podeaua în pantă şi pereţii de piatră ponce insonorizantă, astfel că participanţii pot auzi totul în mod direct. Găseşte capătul ruloului şi începe, derulându-l cu grijă între filamentele de hrănire în timp ce vorbeşte cu putere. Filamentele lui pipăie nodurile de fibră în timp ce aceasta trece prin dreptul lor. Şabloanele de noduri indică numere, iar numerele au drept corespondent cuvinte. Ţine minte să

spaţieze nodurile şi să le lege strâns, întrucât exemplarul său este destinat bibliotecii Apă-Amară. Ruloul este un singur fir neînnădit, foarte scump, şi manevrarea lui se dovedeşte groaznic de complicată - deosebindu-se mult de versiunea originală, care este un amestec de notiţe scurte, legate cumva laolaltă.

După ce începe, temerile lui Coadă-Lată se risipesc. Fascinaţia pe care o simte faţă de subiectul ales se evidenţiază imediat, şi pe măsură ce emoţia lui creşte debitul verbal sporeşte. Când face o pauză, îi aude pe cei din public foindu-se şi foşnind, şi presupune că reprezintă un semn bun. Bine că nu i-a cuprins somnolenţa.

Punctul nodal al cuvântării este descrierea sculpturilor cu ecou din oraşul ruinat din apropierea hornului de acasă, cel al Abundenţei-Neîntrerupte. Corelând imaginile sculpturilor cu ecou şi însemnele numerice de dedesubtul acestora, Coadă-Lată socoteşte că poate crea un lexicon pentru constructorii antici ai oraşului. Citeşte către Adunare o serie de traduceri ale însemnelor de pe ruine, traduceri făcute chiar de el.

După ce îşi încheie prezentarea, trebuie să facă faţă unui torent de întrebări. Bătrân şi uriaş, Cap-Rotund 19 din Josul-Curentului are câteva întrebări dure - el este recunoscut ca expert în oraşele antice şi constructorii lor, şi ţine să se asigure că acest debutant provincial nu dă buzna nechemat în domeniul lui predilect.

Cap-Rotund şi alţi câţiva depistează imediat părţile mai şubrede ale argumentaţiei lui. Doi dintre aceştia se referă la scrierile regretatului savant Antene-Groase 19 Curent-Rapid, iar Coadă-Lată simte o împunsătură de gelozie, pentru că nu-şi poate permite să cumpere exemplare ale unor lucrări atât de rare. Pe măsură ce întrebările îl asediază, simte cum iritarea creşte în el în efortul de a-şi apăra lucrarea, şi se chinuie să-şi păstreze cumpătul.

Trebuie să rămână politicos, chiar dacă prezentarea lui poate fi socotită dezastruoasă.

Într-un târziu, şirul de întrebări încetează, iar el îşi strânge ruloul şi se îndreaptă către un loc aflat în partea din spate a încăperii. Ar vrea mai curând să-şi continue drumul, strecurându-se afară, ca să pornească înot spre casă, însă asta ar fi o dovadă de bădărănie.

Un savant pe care nu-l recunoaşte vine târâş spre pupitrul de citit şi începe să se lupte cu ruloul încâlcit. Cleşti-Lungi se aşază alături de Coadă-Lată şi îi vorbeşte personal prin lovituri în carapace.

– O lucrare foarte bună. Consider că ai descris câteva descoperiri extrem de importante.

– Serios? Mă gândeam să folosesc ruloul ca să repar nişte năvoade.

– Din cauza întrebărilor? Nu-ţi face griji. Dacă cei din public îţi adresează multe întrebări, înseamnă că i-ai pus pe gânduri, şi tocmai acesta este scopul Adunării. Nu văd nici un motiv pentru care ţi-aş refuza calitatea de membru. Sunt convins că şi ceilalţi vor fi de acord.

Pe Coadă-Lată îl trec tot soiul de emoţii - uşurare, emoţie şi fericire debordantă. Abia se poate abţine să nu vorbească tare. Transmite imediat un mesaj prin lovirea rapidă a carapacei.

– Vă sunt foarte recunoscător. Mi-am propus să revizuiesc ruloul şi să caut răspuns la câteva dintre întrebările adresate de Cap-Rotund.

– Desigur. Îmi închipui că şi câţiva dintre ceilalţi vor dori un exemplar. A, uite că începe.

Savantul aflat la pupitru se apucă să citească un rulou despre un nou sistem de măsurare a temperaturii izvoarelor, dar Coadă-Lată e prea fericit ca să mai acorde vreo atenţie acelei comunicări.

La miezul nopţii, Rob stătea întins pe pat, căutând să găsească o scuză pentru a nu-l mai însoţi pe Henri în expediţie. Să-i spună, poate, că se simte rău? Din nefericire, nu se pricepe deloc să mintă. A încercat să îşi provoace greaţă, să susţină că era din cauza apei de mare ingerate? Refuzând să-l asculte, organismul lui a continuat să se simtă bine.

Ar putea, pur şi simplu să nu meargă la întâlnire. Să rămână în pat, cu uşa încuiată. Henri n-ar avea cum să se plângă doctorului Sen pentru refuzul de a pleca într-o scufundare neautorizată. S-ar putea însă ca Henri să îi facă viaţa un chin, sâcâindu-l şi ironizându-l până când va ceda, şi aproape sigur aşa se va întâmpla.

Bineînţeles, adevărul era că Rob dorea să-l însoţească pe Henri. Ţinea mult să îmbrace şi el costumul acela care te făcea invizibil, ca să ajungă până la câţiva centimetri de ilmatarani şi să-i filmeze de aproape, în loc să realizeze doar imagini chinuite şi neclare de la distanţă, şi acelea obţinute cu ajutorul roboţilor. Pesemne că toţi ceilalţi de la Staţia Hitode gândeau la fel. Fuseseră plasaţi cu toţii aici, practic pe fundul mării din Ilmatar, fiindu-le interzis să se apropie de băştinaşi, şi era ca şi cum unei perechi de adolescenţi excitaţi li s-ar fi spus că pot să se culce împreună, dar fără să se atingă unul pe celălalt.

Şi-a consultat ceasul. Era 00:20. S-a ridicat din pat, punându-şi pe umăr geanta cu aparatul de filmat. Să-l ia naiba pe Henri.

Rob s-a îndreptat spre încăperea scufundătorilor fără să întâlnească pe nimeni în drum. Staţia nu era ca un vehicul spaţial, unde există schimburi care să asigure controlul permanent. De obicei, toţi membrii ei dormeau de la miezul nopţii până la ora opt dimineaţa, şi doar un om trebuia să rămână în camera de comandă pentru asigurarea permanenţei. În acea noapte, de serviciu era Dickie Graves, iar Rob a bănuit că Henri reuşise cumva să-l câştige de

partea lui, astfel ca hidrofoanele exterioare să nu surprindă mica lor aventură.

A luat unul dintre roboţii de pe raft şi l-a verificat repede. Era de forma unui peşte flexibil, lung de aproape un metru, provenit tot din dotarea armatei - de data asta, cea americană. Nu era din cale-afară de capabil să treacă neobservat, în schimb, prin proiectare putea imita semnătura sonică a unui macrou. Ilmataranii îşi vor închipui probabil că era o creatură de rând şi îl vor ignora. Computerul lui era legat prin laser de creierul robotului. Acum, după ce îl verificase, putea porni la treabă. I-a comunicat să menţină poziţia şi să aştepte instrucţiuni suplimentare, după care i-a dat drumul în apă. Ca să fie absolut sigur, Rob a pornit încă un robot şi l-a aruncat în bazinul sub formă de semilună.

Au urmat propulsoarele. Acestea erau destul de simple - un motor, bateria şi o pereche de elice, care se roteau fiecare în sens contrar faţă de cealaltă. Viteza se comanda cu ajutorul unui comutator aflat pe ghidon. În principiu, propulsoarele erau silenţioase, deşi, din experienţă, Rob îşi dăduse seama că ele nu treceau neobservate, semănând cu cele ce se puteau închiria pe Pământ de la orice magazin cu echipamente de scufundare. Un contractor din Japonia se îmbogăţise fabricând asemenea propulsoare. Rob a găsit două care aveau bateriile încărcate şi le-a prins de marginea bazinului pentru a avea acces mai uşor la ele.

Urma partea cea mai grea: Rob şi-a scos costumul de scufundări destul de zdrenţuit şi care mirosea uşor neplăcut, şi s-a dezbrăcat la piele. Întâi şi-a fixat scutecul - el şi Henri aveau să stea în apă vreme de opt ore, iar dacă îşi udau costumele pe interior, riscau moartea prin hipotermie. Apoi şi-a tras o pereche de indispensabili groşi, flauşaţi, amintind de o pijama de copil. Apa de afară era sub temperatura de îngheţ; doar presiunea şi salinitatea o

menţineau în formă lichidă. Trebuia să se izoleze cât mai bine din punct de vedere termic.

Apoi, costumul propriu-zis, cu dublu strat, de asemenea izolat termic. În aerul răcoros din vestiar, cu toată acea îmbrăcăminte protectoare, începuse să se congestioneze la faţă şi să se încingă. A urmat gluga de material vătuit, care i-a acoperit destul de strâns capul şi gâtul; aceasta avea căştile încorporate. Apoi casca, ca un acvariu rotund, aducând mai mult cu o cască spaţială decât cu una pentru scufundări, care se fixa etanş pe costum cu un fermoar special. Partea din spate a căştii gemea de aparatură electronică - biomonitoare, microfoane, unitate de sonar, precum şi un dispozitiv complicat de afişare ce proiecta texte şi date direct pe partea interioară a vizorului. Mai era dotată cu un tub de apă dulce, din care a sorbit înainte de a trece la etapa următoare a echipării.

Gâfâind de oboseală, Rob şi-a pus în spinare pachetul APOS, foarte greu, l-a pornit înainte de a lega furtunurile acestuia la cască şi a respirat de câteva ori pentru a se asigura că funcţiona normal. Dispozitivul APOS făcea posibilă acea expediţie pe Ilmatar. Acesta producea oxigen din apa de mare cu ajutorul electrolizei, asigurându-l la presiunea ambientală. Senzorii de mici dimensiuni şi computerul foarte sofisticat reglau alimentarea conform cerinţelor fireşti ale scufundătorului. Oxigenul era amestecat în circuit închis cu argon; la presiunea colosală de la fundul oceanului, amestecul corespunzător de aer era de aproape o mie de părţi argon la o parte oxigen. Staţia Hitode şi submarinele beneficiau de versiuni mai mari ale acestui dispozitiv, iar acest lucru făcea posibilă viaţa oamenilor la adâncimea de şase kilometri, sub o calotă de gheaţă.

Preţul plătit pentru acest lucru era că revenirea la suprafaţa planetei dura şase zile. În cazul unei ieşiri rapide, diferenţa de presiune ar fi dus nu la moartea oamenilor, ci

pur şi simplu la explozia lor. Existau şi alte pericole, desigur. Toţi membrii echipajului de pe Hitode luau o serie de medicamente pentru a elimina înspăimântătoarele efecte secundare ale presiunii extrem de mari.

După ce a pornit dispozitivul APOS (deşi deocamdată micul lui computer era îndeajuns de inteligent să-l alimenteze cu aer din cameră), Rob şi-a tras trei straturi de mănuşi, şi-a prins înotătoarele cu catarame, apoi şi-a fixat centura cu greutăţi, a aprins lampa de pe umăr şi apoi s-a ghemuit la marginea bazinului şi s-a lăsat să se rostogolească pe spate în apă. Apa era plăcut de răcoroasă, nu ucigător de rece, şi a lăsat ca în costum să i se pompeze o cantitate suplimentară de gaz, ca să poată pluti până când Henri avea să i se alăture.

A transmis roboţilor instrucţiuni să îl urmeze la distanţa de patru metri şi a creat o mică fereastră pe afişajul de pe vizor, ca să poată vedea totul cu ochii lui. A verificat încă o dată camera de filmare fixată pe umăr, ca să se asigure că funcţiona corect. Totul era ca la carte. Se făcuse deja 01:20. Unde era Henri?

Kerlerec a apărut în vestiar zece minute mai târziu. În costumul masiv arăta ca o broască neagră şi mătăhăloasă. Capacul de spumă al vizorului căştii îi atârna peste piept, iar Rob a observat că tovarăşul lui era roşu la faţă şi transpirase. Henri a păşit legănat până la marginea bazinului şi s-a lăsat să cadă pe spate în apă, împroşcând stropi până departe. După o clipă, a ieşit, legănându-se pe suprafaţa apei.

– Doamne, ce cald e în costumul ăsta. Nici nu-ţi închipui ce arde înăuntru. Bine că am ajuns în apă. Ai luat totul?

– Da. Dar cum o să foloseşti aparatul de filmat dacă porţi costumul acela? Nu strici tot efectul de a te apropia neobservat?

– N-o să folosesc aparatul mare de filmat. O să filmezi tu cu el, de la distanţă. Eu am două camere mici în interiorul

căştii. Una e îndreptată înainte, ca să filmeze ce văd şi eu, iar cealaltă e pentru faţa mea. Fă conectarea.

Au stabilit legătura prin laser, iar Rob a deschis alte două ferestre în partea de jos a vizorului căştii. Pe una era afişată imaginea sa, văzută de Henri - o faţă palidă, cu barba nerasă, privind din interiorul căştii ca un glob iar pe cealaltă apărea Henri într-un prim-plan extrem. Faţa uriaşă, iluminată în verde, îmbrobonată de sudoare, semăna puţin cu aceea a Marelui şi Puternicului Oz după o beţie de trei zile.

– Acum, după ce o să ieşim din staţie, încearcă sonarul pe costumul meu. Nu vei reuşi să mă detectezi.

În sinea lui, Rob se îndoia de asta. Cine ştie ce rus câştigase câteva milioane de euro vânzându-i lui Henri şi sponsorilor lui de la ScienceMonde vreun prototip ratat ori un fals?!

Au coborât amândoi până când au ajuns sub Habul Unu, la doar câţiva metri de fundul mării. Lumina ce sclipea dinspre bazinul de intrare făcea un con palid în apa destul de tulbure din cauza aluviunilor, dincolo de care se întindea o beznă aproape solidă.

Henri a pornit în frunte, îndepărtându-se de staţie, înotând cu lampa plasată pe cască şi cu lumina stroboscopică în funcţiune până au ajuns la câteva sute de metri depărtare.

– E bine, poţi începe filmarea.

Rob a fixat camera de filmare pe imaginea lui Henri.

– Gata.

Imediat după aceea, glasul lui a căpătat tonul şi inflexiunile calme şi prietenoase ale atotcunoscătorului Henri Kerlerec, stea a mediului ştiinţific.

– Mă aflu aici, în oceanul întunecat de pe Ilmatar, pregătindu-mă să testez costumul de scufundare care mă face invizibil şi care îmi va îngădui să mă apropii de ilmatarani fără să fiu depistat. Cameramanul meu va încerca să mă localizeze cu ajutorul sonarului. Întrucât

trăiesc într-un întuneric deplin, ilmataranii sunt complet orbi la lumina vizibilă, de aceea voi lăsa aprinse lampa stroboscopică de siguranţă şi pe cea de la cască.

Rob a deschis o fereastră pentru afişarea imaginilor de pe sonar şi a început să filmeze. Întâi, lăsând sonarul pe poziţie pasivă - computerul lui putea alcătui o imagine vagă a împrejurimilor doar din zgomotul ambiental şi din conturul interferenţelor. Nici urmă de Henri, cu toate că Rob îi putea vedea lampa de pe cască, în timp ce acesta se legăna încoace şi încolo la vreo zece metri depărtare.

Deloc rău, s-a văzut silit să recunoască. Fundul mării şi stâncile au licărit, înfăţişând relieful clar, un peisaj bizar, alcătuit din culori inexistente de fapt, în care verdele reprezenta suprafeţele moi, iar galbenul, pe cele dure. În modul de lucru activ, oceanul era complet negru. Henri era o umbră verde-negricioasă pe fundalul întunecat. Chiar dacă semnalele active şi pasive erau sintetizate de computer, Henri ajunsese aproape imposibil de văzut.

– Minunat! a exclamat Henri, după ce Rob i-a transmis imaginile. Ţi-am spus doar: complet invizibil! Vom şterge porţiunea asta, desigur - vor rămâne doar imaginile de sonar, iar eu voi explica fără să apar în imagine. Hai să pornim. Ne aşteaptă un drum lung.

Membrii Adunării Apă-Amară se trezesc. Servitorii lui Cleşte-Lung se foiesc prin sălile casei lui, ascultând atenţi la intrarea în încăpere a fiecărui oaspete şi informându-i pe cei care s-au sculat deja că masa îi aşteaptă în salonul principal.

Coadă-Lată savurează situaţia privilegiată de a fi trezit de cineva care să-l anunţe că poate merge la masă. Acasă la el ar muri cu toţii de foame, dacă ar trebui să aştepte ca ucenicii lui să-i pregătească hrana. Se întreabă în treacăt cum se descurcă aceştia fără el în acele momente. Îşi mai face griji şi gândindu-se la alte situaţii de urgenţă ce ar

putea să apară: dacă plesneşte o conductă, de exemplu, ori dacă se agaţă vreunul dintre năvoade. Se şi vede întorcându-se acasă şi găsind haos şi ruină.

Însă acasă la Cleşte-Lung totul e foarte plăcut. Un adevărat conac, ce mai. Hornul Apă-Amară nu e nici pe departe la fel de mare ca Abundenţa-Neîntreruptă sau alte hornuri din oraş, dar el controlează tot curentul. Pe o distanţă de doi kilometri de jur împrejur, totul îi aparţine. Are mulţi servitori şi lucrători angajaţi. Nici măcar ucenicii lui nu trebuie să mişte vreun cleşte.

Coadă-Lată nu vrea să piardă masa. Cămara cu provizii a lui Cleşte-Lung e la fel de opulentă ca şi tot ce există la Apă-Amara. În vreme ce se târăşte către salonul principal, se miră din nou de depunerile groase de pe pereţi şi podea. Unele dintre conductele de la ferma proprie nu pot întreţine atâtea forme de viaţă. Să fie asta pentru că în gospodăria lui Cleşte-Lung se produce foarte mult gunoi, care contribuie la dezvoltarea unei vegetaţii interioare atât de bogate? Ori e îndeajuns de înstărit, astfel că-şi permite să pompeze prin casă cantităţi suplimentare de apă provenită din horn? Oricum ar sta lucrurile, este limpede că mai mult nu se poate realiza pe proprietatea glacială a lui Coadă-Lată, în condiţiile în care drepturile la curentul călâi sunt destul de reduse.

Când se apropie de salonul principal, Coadă-Lată percepe gustul nenumăratelor bunătăţi pregătite pentru oaspeţi. După foşnete, se pare că vreo şase dintre membrii Adunării se află deja acolo; asta spune multe despre bucătăria lui Cleşte-Lung, deoarece singurele sunete ce se aud sunt clefăieli şi plescăituri, semn că toţi mănâncă.

Îşi găseşte un loc între Carapace-Netedă şi un individ discret, al cărui nume nu şi-l aminteşte. Îşi trece antenele peste hrana dinaintea lui şi simte admiraţie amestecată cu gelozie faţă de Cleşte-Lung. Bucăţi de frunze de măcriş presate, icre de tofin, frunze de urzică-de-mare şi nişte

creaturi care se târâie pe fundul mării, pe care Coadă-Lată nu le ştie pe nume, frumos înfipte în nişte ghimpi, şi încă mişcându-se.

Coadă-Lată nu-şi aminteşte să se mai fi ospătat astfel de când a moştenit Panta de Nord, şi a organizat banchetul funerar în amintirea bătrânului Corp-Plat. Tocmai întinde o antenă spre a treia urzică-de-mare, când Cleşte-Lung, apărut în capătul sălii, scoate un sunet puternic, cerându-le atenţie.

– Le sugerez membrilor Adunării o scurtă excursie, spune el. La vreo doi kilometri dincolo de pietrele de hotar ale teritoriului meu există un horn mic, prea puţin cald şi amar, ca să merite a fi folosit. Acolo le interzic lucrătorilor mei să întindă năvoade, şi-mi aduc aminte că am văzut nişte creaturi interesante hrănindu-se. Vă propun să înotăm până acolo să căutăm specimene.

– Îmi îngăduiţi să vă sugerez aplicarea metodei lui Mezenter-Ascuţit pentru măsurarea temperaturii acelor ape? întreabă Carapace-Netedă.

– Excelentă idee! exclamă Cleşte-Lung.

Mezenter-Ascuţit bombăne ceva legat de faptul că nu are echipamentele potrivite la el, dar ceilalţi îl conving să încerce. Termină de mâncat (şi Coadă-Lată observă că unii companioni îşi vâră unele dintre bunătăţi în saci, de aceea se grăbeşte să înhaţe nişte icre de tofin ca să şi-l umple pe al lui) şi pornesc cu toţii spre marginea proprietăţii lui Cleşte-Lung.

Se deplasează mai repede înotând decât mergând, astfel că grupul de savanţi călătoreşte la o înălţime puţin peste năvoade. De acolo, Coadă-Lată nu-şi poate face decât o impresie generală despre teritoriul lui Cleşte-Lung, însă totul pare foarte ordonat - o reţea bine gândită de ţevi de piatră, pornind ca nişte raze de la hornul principal, conducând apa fierbinte, bogată în substanţe nutritive pentru a se asigura hrana miilor de colonii de plante şi

bacterii. Cu unele pierderi din ţevi şi reziduurile de la recolte, casa lui Cleşte-Lung hrăneşte nori de înotători minusculi care, la rândul lor, atrag creaturi mai mari aflate în apele reci din jur. Coadă-Lată observă cu admiraţie modul în care au fost amplasate năvoadele, în şiruri de diferite înălţimi de-a lungul curentului predominant. Destul de invidios, apreciază că năvoadele lui Cleşte-Lung produc probabil la fel de multă bogăţie cât întreaga lui proprietate.

Ajunşi dincolo de pietrele de hotar, savanţii se strâng în mod instinctiv, formând un grup mai compact. Discută mai puţin şi sunt mai atenţi să asculte şi să detecteze. Cleşte-Lung îi asigură că nu îngăduie prezenţa bandiţilor sau a gunoierilor în preajma hornului său, dar până şi el face o detecţie sau două în urma lor, ca să se asigure. Însă nu reuşesc să audă decât câţiva copii jucându-se, care fug imediat la apropierea adulţilor.

Henri şi Ron nu au discutat prea mult în drum către comunitatea hornurilor. Amândoi acordau atenţie mare informaţiilor de navigaţie afişate pe vizoare. Orientarea pe Ilmatar era înşelător de uşoară: se citea poziţia pe busola inerţială, se îndrepta propulsorul în direcţia corectă şi porneai într-acolo. Ocazional, însă, Ron se trezea gândindu-se cât de greu ar fi fost să navigheze fără ajutorul aparaturii electronice. Stelele erau ascunse de stratul de gheaţă gros de un kilometru de la suprafaţă, iar Ilmatar nu avea practic un câmp magnetic. Abia era posibil să se deosebească direcţiile sus-jos, asta doar dacă scufundătorul avea reflectorul aprins şi vedea fundul, fără să fie învăluit într-un nor de aluviuni, însă menţinerea unei adâncimi constante depindea în întregime de indicaţiile sonarului şi de indicatorul de presiune. Fără echipamente de navigaţie, pe Ilmatar orice om ar fi fost surd, orb şi debusolat. La ora 05:00 se apropiau de destinaţia propusă.

– De aici încolo folosim doar sonarul pasiv, a spus Henri. Şi trebuie să păstrăm linişte deplină. Poţi filma de la o sută de metri depărtare?

– Va fi nevoie de îmbunătăţirea rezoluţiei şi de curăţarea imaginii după aceea, dar se poate.

– Bun. Atunci ocupi o poziţie acolo... şi Henri a făcut un gest vag spre beznă.

– Unde?

– E un morman mare de pietre la, stai să văd, poziţie o sută de grade, la vreo cincizeci de metri.

– De acord.

– Stai acolo şi nu faci nici un zgomot. Eu îmi continui drumul spre horn. Păstrez unul dintre roboţi cu mine.

– Cum spui. Şi ce vrei să faci?

– O să pătrund direct în aşezare.

Clătinând din cap, Rob şi-a găsit un loc destul de confortabil printre pietre. Cât a aşteptat ca aluviunile stârnite să se depună, a observat că nu era vorba de o adunătură oarecare de bolovani - avea în jur pietre tăiate, rămăşiţe ale vreunei construcţii. Unele suprafeţe sculptate înfăţişau tipare de linii. A avut grijă să filmeze tot. Ceilalţi xeno de la Hitode l-ar ucide dacă i-ar scăpa aşa ceva.

Henri a trecut pe lângă el, stârnind un nor de aluviuni. Camera mare de filmare avea să fie inutilă dacă el va tulbura fundul apei atât de mult, astfel că Rob trebuia să se bizuie exclusiv pe roboţi. Unul îl urmărea pe Henri la depărtare de aproximativ zece metri, iar cel de-al doilea, deasupra lui, filmându-l de sus. Legătura laser prin apă căpătase paraziţi din cauza particulelor aflate în suspensie, dar nu avea nevoie de prea multe amănunte. Camerele instalate pe roboţi puteau stoca totul în memoria internă, astfel că Rob era mulţumit că vedea atât cât să îi poată dirija. Cum stătea comod şi-şi putea folosi mâinile, a apelat un joystick virtual în loc să se mai bazeze pe comenzi

vocale, ori pe dispozitivul de meniu ce urma mişcările ochilor, care era de-a dreptul iritant.

– Ia te uită! a exclamat Henri pe neaşteptate.

– Ce anume? Unde?

Camera din faţa lui Henri s-a mişcat în sus, înfăţişând opt ilmatarani înotând în formaţie, la vreo zece metri deasupra. Erau cu toţii adulţi, şi purtau centuri şi hamuri pline cu tot felul de lucruri. Doi dintre ei aveau suliţe. De când un robot făcuse primele fotografii ale ilmataranilor, aceştia fuseseră descrişi ca nişte creveţi uriaşi, dar după ce i-a văzut înotând pe deasupra sa, Rob s-a văzut nevoit să refuze acea imagine. Semănau mai curând cu nişte balene Beluga cu armură, având cozile mari şi capete teşite. Adulţii aveau între trei şi patru metri lungime. Fiecare avea douăsprezece picioare pliate frumos în partea inferioară a carapacelor; picioare de mers în partea din spate şi patru mandibule de manipulare în faţă, şi cleşti mari asemănători celor de călugăriţă, pe perechea de picioare din faţă. Mai aveau filamente de hrănire şi antene de detecţie lungi pe sub cap. Capul în sine era un dom fără nici o trăsătură, lărgindu-se spre gât ca o cască de forma unei găleţi - de unde şi originea numelui ştiinţific dat ilmataranilor: *Salletocephalus structor*. Microfoanele pasive ale lui Henri au surprins clicuri şi pocnituri făcute de sonarele ilmataranilor, dar şi câte un ţiuit puternic, asemănător unui sunet scos de un clavecin.

Cei doi oameni au urmărit grupul plutind pe deasupra lui Henri.

– Ce crezi că vor să facă? a întrebat Rob, după trecerea lor.

– Nu-mi dau seama. Pesemne au pornit la vânătoare. O să-i urmăresc.

Rob a dat să protesteze, dar şi-a dat seama de inutilitatea gestului.

– Să nu te îndepărtezi prea mult.

Henri a lovit fundul, ridicându-se, şi a început să-i urmărească pe ilmatarani. Unui om îi venea greu să ţină ritmul cu ei, chiar dacă se folosea de înotătoare. După doar câteva minute de înot susţinut, Henri transpirase şi respira greu, dar se simţea încântat.

Ilmataranii coborau spre o mică formaţiune din jurul unui horn, pe care computerul lui Rob l-a identificat ca fiind cel denumit Maury 3b. Prin camerele de pe roboţi, Rob a văzut cum Henri s-a furişat mai aproape de ilmatarani. La început s-a mişcat cu fereală, după care a abandonat orice jenă şi pur şi simplu s-a amestecat printre ei. Rob a aşteptat o reacţie, dar ilmataranii păreau preocupaţi de cu totul altceva.

Lipseşte o rocă. Coadă-Lată ţine minte o bucată alcătuită din carapace vechi, sudate laolaltă de substanţele minerale şi noroiul adus de apa hornului, situat la doar cinci braţe dincolo de curent. Acum, însă, a dispărut. Să-l înşele memoria? Face un nou ping. A, uite-o acolo. Exact unde ar trebui să fie. Ciudat. Se apucă din nou să adune carapace.

– Mă auzi? Coadă-Lată!

Este Cleşte-Lung. Apare ca de nici unde, exact în faţa lui Coadă-Lată, părând alarmat.

– Sunt aici? Ce s-a întâmplat?

– Nimic, spune Cleşte-Lung. M-am înşelat.

– Stai puţin. Spune-mi despre ce e vorba.

– E ceva foarte ciudat. Ţin minte că tu treceai peste roci, după care s-a lăsat linişte. Am făcut un ping, dar nu am depistat nimic.

– Ţin minte o experienţă similară - o rocă a părut că dispare, după care a apărut din nou.

De ei se apropie Carapace-Netedă.

– Ce necaz aveţi?

După ce ei îi explică, ea întreabă:

– Să existe aici vreun strat reflectorizant? Se întâmplă uneori când apa rece întâlneşte apă fierbinte.

– Nu simt nici o schimbare a temperaturii apei, spune Cleşte-Lung. Aici, curentul este suficient de puternic să păstreze totul amestecat.

– Să ascultăm, propune Coadă-Lată.

Cei trei rămân tăcuţi, cu cozile lipite şi cu capetele spre exterior. Coadă-Lată se relaxează, lăsând sunetele şi tiparele de interferenţă ale mediului înconjurător să creeze un model în mintea lui. Hornul este acolo, bolborosind şi scoţând un fâsâit. Cineva se caţără pe o parte a acestuia, probabil Mezenter-Ascuţit, cu vasele lui în care are plante sensibile la temperatură. Cap-Rotund şi persoana aceea tăcută discută la vreo douăzeci de metri, ori mai curând Cap-Rotund, adresându-se însoţitorului său, scoate din când în când câte un clic. Alţi doi se strecoară printre năvoadele din curentul ascendent.

Dar mai e ceva. Ceva care se mişcă prin apropiere. Nu îl aude, dar el blochează alte sunete şi modifică tiparele de interferenţă. Întinde o antenă spre Carapace-Netedă şi o atinge pe un picior.

– În faţa mea, mişcându-se de la stânga la dreapta, se petrece un efect ciudat.

Ea se întoarce şi ascultă în acea direcţie, în vreme ce Coadă-Lată transmite acelaşi mesaj către carapacea lui Cleşte-Lung.

– Cred că am priceput ce spui, îl anunţă ea. E o bucată mare de noroi foarte moale, ori piatră ponce.

– Da, o aprobă Coadă-Lată. Numai că se mişcă. O să îi dau un ping.

Îşi încordează muşchiul rezonator şi dă un ping extrem de puternic, suficient de tare cât să provoace ameţeala câtorva înotători mai mici aflaţi în apropierea capului său. Ceilalţi membri ai Adunării, aflaţi în jurul hornului, se opresc. Aude întregul peisaj din faţa lui - mâl, ecouri bruşte

scoase de roci, tipare haotice şi atenuate, produse de unele pâlcuri de plante. Şi, exact în centru, la doar câteva braţe depărtare în faţa lui, există un gol în apă. Mare, dar nu ştie ce ar putea fi: are dimensiunea unui adult tânăr, şi stă drept, ca un însemn de hotar.

Henri o luase cu totul razna. Se dezlănţuise într-o prezentare pentru public, dovedind o inventivitate debordantă. Când şi când, uita să folosească vocea lui de stea a canalelor de informare, şi avea câte-o izbucnire de veselie pură şi dezlănţuită. Şi Rob se înfierbântase, pentru că vedea prin camere cum Henri ajunsese la depărtare de câteva palme de ilmatarani.

– Vedem aici un grup de ilmatarani strângând hrană din jurul unui horn de pe fundul oceanului. Unii folosesc năvoade făcute de ei pentru a prinde peşte, în vreme ce aceştia trei, situaţi aproape de mine, par să răzuiască alge de pe stânci.

– Henri, iar foloseşti nume pământeşti pentru formele de viaţă de aici. Aceia nu sunt peşti, şi nici alge nu există aici.

– Lasă asta. Dacă va fi nevoie, ulterior o să introduc cuvintele potrivite. Dar publicul va înţelege mai bine dacă apelez la cuvinte pe care le cunoaşte. Minunat, nu eşti de aceeaşi părere? Dacă vreau, îi pot bate pe spinare!

– Nu uita, nu avem voie să intrăm în contact cu ei.

– Da, sigur.

Şi revine la glasul de narator.

– Natura precisă a organizării sociale a ilmataranilor încă nu este bine înţeleasă. Ştim că trăiesc în comunităţi de până la o sută de indivizi, conlucrând pentru producerea de hrană, diverse activităţi şi apărare. Recolta ce se strânge în cadrul comunităţii se împarte în mod egal între membri.

– Henri, nu mai inventa chestii dintr-astea. Unii spectatori vor dori şi alte informaţii despre societatea lor. Nu ştim cum sunt alocate resursele.

– Atunci nu avem dovada că spusele mele sunt neadevărate. Robert, oamenii nu vor să audă că extraterestrii ne seamănă. Ei vor îngeri înţelepţi şi sălbatici nobili. Pe de altă parte, sunt sigur că am dreptate. Ilmataranii se comportă exact ca oamenii din societăţile umane primitive. Nu uita că sunt de profesie arheolog. Ştiu să recunosc asemenea semne.

Apoi a trecut din nou la glasul de vedetă mass-media:

– Viaţa este dificilă în aceste ape marine îngheţate. Ilmataranii trebuie să folosească orice resursă de hrană pentru a nu muri de foame. Mă voi apropia şi mai mult de aceşti indivizi ca să-i pot urmări la treabă.

– Nu te mai apropia. S-ar putea să te miroasă ori să te depisteze.

– Sunt extrem de precaut. Cum e calitatea imaginii?

– Ei, apa e puţin tulbure. Am pus robotul de sus să asigure o imagine de ansamblu, dar camera de pe casca ta e singura care ne oferă detalii.

– Atunci, o să mă aplec pentru a obţine o imagine mai bună. Cum e acum?

– Mai bine. Grozave imagini, a spus Rob şi a verificat imaginea obţinută de robot. Alo, Henri, de ce s-au întors cei trei cu faţa spre tine?

– Trebuie să-l prindem, spune Cleşte-Lung. Nu-mi amintesc să fi citit despre aşa ceva.

– Dar cum să prinzi un lucru pe care abia îl distingem? întreabă Coadă-Lată.

– Îl înconjurăm, sugerează Carapace-Netedă, şi îi cheamă şi pe ceilalţi. Hei, veniţi repede! Alcătuiţi un cerc!

Punând o mulţime de întrebări, ceilalţi membri ai Adunării Apă-Amară se strâng în jur, mai puţin Mezenter-Ascuţit, care e prea concentrat să-şi plaseze pe horn micile lui colonii de indicatori ai temperaturii.

– Continuaţi să faceţi pinguri, spune Cleşte-Lung. Cât de tare puteţi. Cine are un năvod?

– Uite-l, spune Cleşte-Zimţat.

– Bine. Acum îl distingi. Pune năvodul peste el!

Obiectul dă să se ridice înot, dar cu stângăcie, stârnind multe sedimente şi scoţând un fâsâit uşor cu înotătoarele. Sub îndrumarea lui Cleşte-Lung, ca nişte soldaţi care escortează un convoi, Compania formează un cerc în jurul obiectului. Cleşte-Zimţat se ridică deasupra tuturor cu năvodul. Apare un moment de zbatere, când lucrul încearcă să se tragă într-o parte, dar savanţii îl încercuiesc.

Loveşte în năvod cu o gheară ascuţită, şi apoi izbeşte cu membrele. Coadă-Lată simte cum gheara scrâşneşte când îi şterge carapacea. Cleşte-Lung şi Cap-Rotund se apropie cu frânghii, şi curând membrele fiinţei sunt imobilizate. Cade la fund.

– Vă sugerez să îl ducem la laboratorul meu, spune Cleşte-Lung. Sunt convins că vreţi cu toţii să studiem această creatură nemaiîntâlnită.

Aceasta continuă să se zbată, însă năvodul şi frânghiile sunt suficient de rezistente ca să o blocheze. Indiferent ce ar fi, e prea grea pentru a fi cărată înot, astfel că grupul trebuie să meargă pe jos cu prada, în vreme ce Cleşte-Lung înoată înainte ca să aducă servitorii cu o litieră pentru transport. Dau cu toţii pinguri în permanenţă. Temându-se că prin preajmă pândesc şi alte fiinţe ciudate şi tăcute.

– Robert, pentru numele lui Dumnezeu, ajută-mă! Legătura laser era afectată de paraziţi şi de pauze din cauza interferenţei cu năvoadele, ilmataranii şi sedimentele. Imaginea video înfăţişându-l pe Henri a degenerat într-o serie de imagini statice, care ilustrează stările prin care trece acesta: panică, groază, şi deznădejde.

– Nu te speria! i-a strigat Rob, deşi nu avea habar cum să reacţioneze.

Cum să-l salveze pe Henri, fără să se dea de gol, încălcând astfel toate reglementările privind contactul cu civilizaţiile extraterestre? Pe de altă parte, chiar dacă şi-ar dezvălui prezenţa, cum să înfrângă şase ilmatarani maturi?

– Of, *Bon Dieu*! a exclamat Henri, şi a început să se roage în franceză. Rob a pus pe mut legătura audio, ca să poată gândi, şi pentru că nu i se părea cuvenit să asculte acele vorbe.

A încercat să analizeze posibilităţile de acţiune. Să cheme ajutoare? Erau prea departe de staţie, iar unui submarin i-ar fi trebuit o oră până să ajungă acolo. Să atace pentru a încerca o acţiune de salvare? Rob nu prea dorea să procedeze astfel, nu doar pentru că ar fi fost împotriva reglementărilor. Pe de altă parte, nici nu-i plăcea să se vadă în postura de laş. Va trece peste asta.

Să creeze o diversiune? Asta putea da rezultate. Putea declanşa un hidrofon, stârnind mult zgomot, sau ar putea folosi roboţii ca ţinte false. S-ar putea ca ilmataranii să-l lase pe Henri pentru a investiga, ori să fugă speriaţi. Merita să facă o încercare.

A trimis roboţii cu viteză maximă şi a căutat prin biblioteca de sunete a computerului ceva potrivit pentru a fi transmis. *Cavalcada valkiriilor*[1]? Vreun strigăt al lui Tarzan? Sau *O Fortuna*[2]? Nu avea timp de subtilităţi, de aceea a ales prima melodie de pe listă, interpretată de cântăreaţa Billie Holiday, pe care a transmis-o cât se putea de tare prin difuzoarele roboţilor. Rob şi-a lăsat aparatul de filmare la propulsorul lui Henri, şi s-a slujit de al său pentru a se

[1] Cavalcada valkiriilor este prologul la actul al III-lea al operei Walkiria de Richard Wagner (n. tr).

[2] Începutul şi sfârşitul cantatei scenice Carmina Burana (1935-1936), aparţinând compozitorul german Carl Orff (1895-1982), melodia fiind foarte des folosită în filme, reclame etc. (n. tr.).

apropia puţin de grupul de ilmatarani care îl duceau pe Henri.

Coadă-Lată aude primul sunetele bizare şi îi avertizează pe ceilalţi. Zgomotul provine de la două creaturi înotătoare pe care nu le recunoaşte, apropiindu-se cu viteză dinspre stânga. Sunetele nu-i amintesc nimic cunoscut - un amestec de tonuri joase, şuierături, zdrăngănituri şi bâzâituri. Există, desigur, un ritm de bază, iar Coadă-Lată este convins că aude un soi de ţipăt animal, nu doar zgomot.

Înotătorii trec rapid pe deasupra capetelor, apoi, uimitor, descriu un cerc, venind încă o dată în viteză, ca două animale bine antrenate.

– Creaturile astea aparţin cumva lui Cleşte-Lung? îi întreabă Coadă-Lată pe ceilalţi.

– Nu cred, îi răspunde Carapace-Netedă. Nu ţin minte să le fi văzut prin casa lui.

– Nu are cineva un năvod?

– Nu te lăcomi, îi spune Cap-Rotund. Avem deja un specimen valoros. Nu trebuie să riscăm urmărindu-le şi pe celelalte.

Coadă-Lată dă să protesteze, dar îşi dă seama că celălalt are dreptate. Lucrul prins e cu siguranţă mai important. Cu toate acestea, spune:

– Vă sugerez să revenim pentru a le căuta după ce dormim.

– De acord.

Înotătorii continuă să plonjeze spre ei şi să facă zgomot până când servitorii lui Cleşte-Lung apar ca să transporte specimenul.

Rob sperase că ilmataranii se vor împrăştia care încotro de spaima roboţilor, însă abia dacă le acordaseră atenţie, cu toate că muzica fusese dată la maximum. Nu şi-a dat

seama dacă erau prea surzi ca să îi ademenească, ori erau îndeajuns de inteligenţi ca să se concentreze doar asupra unui lucru.

A accelerat propulsorul, apropiindu-se de micul grup. De ajuns cu subtilităţile. Încă vedea luminile de pe costumul lui Henri, aflat la vreo cincizeci de metri, clătinându-se şi mişcându-se, după cum era cărat de ilmatarani. Rob a încetinit şi s-a oprit la aproape zece metri de ei. Cele două reflectoare de pe propulsor i-au arătat pe ilmatarani foarte clar.

De ajuns cu fineţurile şi cu furişatul. A pornit hidrofonul de pe costum.

– Hei! strigă el, şi ia cuţitul de scufundător într-o mână pentru a se apăra în caz de nevoie.

Coadă-Lată se simte uşurat că a scăpat de fiara ciudată. A obosit, îi este foame, şi nu vrea decât să revină acasă la Cleşte-Lung, ca să mănânce nişte pastă de firicel şi icre coapte.

Apoi aude un zgomot nou. Un scheunat, însoţit de o bolboroseală a apei tulburate. Spre stânga, la vreo trei lungimi de corp se află un înotător mare. Scoate un ţipăt puternic. Creatura prinsă se zbate mai tare.

Coadă-Lată dă un ping în direcţia nou-sositului. Şi acesta este foarte ciudat. Are un corp cilindric, tare, asemănător cu un crucişător de nisip, dar în spate se desparte în două membre articulate, acoperite cu o piele moale. Obiectul scoate încă un ţipăt şi flutură o parte din membre.

Coadă-Lată se îndreaptă către intrus, încercând să descopere ce este. Două creaturi, poate? Şi ce face? Să fie vorba de o provocare teritorială? Îşi păstrează cleştii strânşi, ca să nu alarmeze creatura.

– Fii atent, Coadă-Lată! îl avertizează Cleşte-Lung.

– Nici o grijă!

Nu se apropie mai mult, dar a ajuns deja prea aproape. Lucrul scoate încă un ţipăt, apoi îl atacă. Coadă-Lată n-ar vrea să fie văzut de ceilalţi savanţi fugind, de aceea îşi desface picioarele şi-şi face curaj, pregătindu-se să înfrunte monstrul necunoscut.

Însă înainte de a-l lovi, lucrul virează brusc şi dispare în tăcerea din jur. Ascultând cu atenţie, pentru cazul că obiectul ar reveni, Coadă-Lată se retrage spre ceilalţi membri ai grupului, şi îşi reiau drumul spre casa lui Cleşte-Lung.

Toţi sunt de acord că această expediţie a fost mai ciudată decât orice îşi amintesc ei. Cleşte-Lung pare încântat.

Rob şi-a oprit propulsorul şi a permis roboţilor să îl ajungă din urmă. Altceva nu i-a trecut prin minte. Ilmataranii nu s-au lăsat speriaţi, iar el nu avea cum să-i atace. Indiferent ce i s-ar fi întâmplat lui Henri, el nu voia să fie primul om care să aducă vătămări vreunei fiinţe extraterestre.

Legătura cu Henri rămăsese deschisă. Imaginile video îl înfăţişau arătând calm, aproape senin.

– Henri, a zis Rob. Am încercat tot ce s-a putut. Nu te pot scoate din ghearele lor. Sunt prea mulţi.

– Nu-i nimic, Robert, i-a răspuns Henri, părând surprinzător de bine dispus. Nu cred că-mi vor face vreun rău. Altfel de ce s-ar fi străduit să mă prindă viu? Ascultă: cred că au înţeles că sunt o fiinţă inteligentă ca şi ei. Acesta e primul nostru contact cu ilmataranii. Voi deveni ambasadorul umanităţii.

– Aşa crezi tu? a spus Rob, sperând ca Henri să aibă dreptate.

– Sunt convins. Să păstrezi legătura deschisă. Imaginile vor arăta cum se scrie istoria.

Rob a trimis un robot să acţioneze ca releu. Ilmataranii l-au dus pe Henri într-o clădire mare din apropierea hornului

Maury 3b. În clipa când a dispărut înăuntru, Henri a reuşit să zâmbească spre camera de filmat.

Cleşte-Lung se apropie de creatura ciudată ce stă întinsă pe podeaua bibliotecii. Ceilalţi s-au strâns împrejur să ajute şi să privească. Coadă-Lată are un rulou nou de fir şi înregistrează cum se desfăşoară procedura. Iar Cleşte-Lung începe.

– Pielea este groasă, dar flexibilă, şi absoarbe sunetele aproape perfect. Nici măcar cel mai puternic ping nu produce o imagine clară. Are patru membre. Cele două din faţă par a fi folosite pentru hrănire, iar cele din spate slujesc la mers şi ca o dublă coadă când înoată. Cap-Rotund, ai ştiinţă dacă s-a mai întâlnit o asemenea creatură undeva?

– Nu ţin minte să fi citit despre aşa ceva. Mi se pare absolut unică.

– Te rog să ţii seama de asta, Coadă-Lată. Voi face prima incizie de-a lungul părţii moi. Tăietura eliberează enorm de multe bule. Pielea se îndepărtează cu foarte mare uşurinţă, nu există deloc ţesut conjunctiv. Simt ceva care pare a fi un alt strat dedesubt. Interiorul creaturii este extraordinar de cald.

– Sărmanul, spune Cleşte-Zimţat. Îmi pare rău că-i producem dureri.

– Tuturor ne pare rău, îl aprobă Cleşte-Lung. Tai stratul de dedesubt. Este extrem de tare şi fibros. Aud alte bule. Căldura este extraordinară - parcă este apa ce izvorăşte din horn.

– Cum de poate supravieţui la o asemenea temperatură? se miră Mezenter-Ascuţit.

– Nu simt gust de sânge. Percep nişte gusturi bizare în apă, dar cred că provin de la ţesuturi şi din spaţiul interior. Acum trag deoparte stratul de dedesubt. Uimitor! Mai e un strat sub el. Acesta are o textură foarte diferită, mai curând

cărnoasă decât fibroasă. Este foarte caldă. Simt tremurături şi mişcări spasmodice.

– Ţine minte cineva să mai fi auzit astfel de sunete? întreabă Carapace-Netedă. N-am mai pomenit o creatură asemănătoare.

– Parcă cealaltă scotea sunete la fel, intervine Coadă-Lata.

– Acum tai acest strat. Aha - acum am ajuns la viscere. Sângele are un gust foarte ciudat. Veniţi, apropiaţi-vă toţi, să simţiţi ce fierbinte este acest lucru. Şi pipăiţi aici! Un fel de structuri rigide în interiorul cărnii.

– Nu se mai mişcă, observă Cap-Rotund.

– Acum să examinăm capul. Ajutaţi-mă careva să scot carapacea de aici. Trageţi! Bine. Mulţumesc, Cleşte-Zimţat! Ce multe bule! Mă-ntreb la ce slujeşte structura asta.

Călătoria de înapoiere a fost cumplită. Rob nu reuşea să-şi scoată din minte felul în care se derulase moartea lui Henri. A revenit la bază câteva ore mai târziu, epuizat şi aproape nebun. Singura consolare pentru el, dacă se poate spune aşa, a fost că nu a trebuit să povestească nimănui ce se întâmplase era suficient să urmărească filmul.

Lucrurile nu au rămas fără consecinţe, desigur. Dar cum următorul vehicul de aprovizionare avea să sosească abia peste douăzeci de luni, totul s-a petrecut de parcă ar fi fost filmat cu încetinitorul. Rob ştia că va fi expediat înapoi pe Pământ şi bănuia că nu va mai avea prilejul să facă altă călătorie interstelară. Nu a mai făcut nici o scufundare, s-a ocupat doar de întreţinerea roboţilor şi de lucrări tehnice împreună cu Serghei, fără să părăsească deloc staţia.

Nimeni nu l-a învinuit, cel puţin în mod direct. După ce a stat îndelung de vorbă cu el privind întreaga întâmplare, doctor Sen s-a uitat la Rob peste rama ochelarilor rotunzi şi a spus:

– Cred că a fost o dovadă de iresponsabilitate să plecaţi amândoi în acea expediţie. Dar sunt convins că deja eşti conştient de greşeală.

Sen a şters lista numită „Moarte lui HK” de pe reţeaua staţiei, însă probabil că cineva avea o copie, astfel că ea a reapărut. În ziua următoare, ea a fost transmisă către computerul lui Rob, cuprinzând o ultimă metodă: „Să se trimită un grup de ilmatarani care să-l facă feliuţe.”

Acea adăugire nu i s-a părut defel amuzantă lui Rob.